

Til ordfører Astrid Aarhus Byrknes

Interpellasjon om organisert kystrenovasjon

Denne vinteren har vi sett alvoret i den marine forsøplinga på nært hald. Dokumentasjon på mengda plast i havet og på våre strender viser at livet i havet, det marine matfatet vårt og havnæringane, våre er truga. Forskingsrapportar har påvist at over 90% av all sjøfugl i Nordsjøen har plast i magen. Ein tredel av all torsk i hamnebassenget i Bergen har det same.

FN sitt miljøprogram (UNEP) set marin plastforsøpling til å ha ein estimert kostnad på rundt 40 milliardar dollar kvart år i form av reduserte tenestar frå økosystem i havet. For Noreg, som har fiskeprodukt som nest største eksportkjelde, kan dette få store konsekvensar, også økonomisk.

Ryktet om plastkvalen og søppel langs fjordane, i vikar og på strender spreiar seg fort, og har allereie fått internasjonal merksemd. Dårleg ry er vanskeleg å bli kvitt, og vi fryktar at og turistnæringa, som førebels har levd godt på rykte om Noreg som siste utpost for rein, urørt natur, også vil sjå negative konsekvensar som følgje av ureininga.

Fleire enn berre dei spesielt miljøinteressere har byrja å ta inn over seg kor stort omfang vårt plastforsøpling av naturen har, og at det einaste som no gjeld er konkret handling. Det er fantastisk å sjå at lokale oppryddingsaksjonar vert organisert over heile landet. På Sotra er til dømes aksjonen «Rydd kysten. Vik for vik» i gang, og har vakt internasjonal merksemd.

«Kystlotteriet» er eit tiltak i Østfold, ein del av prosjektet "Levende kystsatsing" til Naturvernforbundet der. På Kystlotteriet sine eigne sider står følgjande:

«Kystlotteriet er et samarbeid mellom lokalbefolkningen, lokalt næringsliv og ulike sponsorer og samarbeidspartnere som tar sikte på å rydde kystlinja for marin forsøpling ved å gi det ny verdi gjennom premiering. Kystlotteriet skal motivere folk til å rydde søppel i skjærgården ved hjelp av premiering. På denne måten ønsker Kystlotteriet å auke bevisstheten rundt marin forsøpling, og å tilby folk en mulighet til å gjøre en innsats for miljøet gjennom noe som minner litt om en skattejakt. Når alle bidrar litt, blir resultatet stort.»

(Sten Helberg, initiativtaker, Kystlotteriet).

Kystlotteriet har fått med seg fleire samarbeidskommunar rundt om i landet på kort tid, og kan melde om svært gode resultat, med folk som jamleg leverer mye marint søppel i samarbeid med Skjærgardstenesta.

For å starte arbeidet med å rydde opp plastforureininga trengs det tiltak som kan settast i gang raskt. Derfor er det flott at Meland kommune har ordna det slik at innbyggjarane enkelt

kan ta del i oppryddinga, som publisert på nettsidene til kommunen den 17.februar. Oppsamling av plast er eit kortsiktig strakstiltak som har stor effekt for det marine livet. Det trengs organisert og strukturerte tiltak til, som og kostar pengar. Difor har regjeringa auka Miljødirektoratet sine midlar til ryddeprosjekt til 35 millionar.

Lokallaga til Miljøpartiet Dei Grøne i Nordhordland takkar ordførarane for at dei er aktive pådrivarar til å få innbyggerane til å delta i oppryddingsprosjekt. Innbyggerinitiativ er prisverdig, men ein kan ikkje rekne med at det berre er frivillige ressursar som skal ordne opp i plastforureininga.

På bakgrunn av dette fremjar lokallaga til Miljøpartiet Dei Grøne i Nordhordland følgjande spørsmål til ordførarane i Lindås og Meland:

1. Kan kommunane ta initiativ til eit møte med NGIR, BOF og andre relevante aktørar med mål om å etablere ei ordning for marin renovasjon i Nordhordland, liknande Skjærgardstenesta sitt arbeid?

SVAR: For det første vil eg takke MDG for ein god interpellasjon og eit godt initiativ .Eg delar bekymringa for marin forsøpling langs kysten vår. Dette er ein alvorleg trugsel og det er viktig å ha målretta tiltak som både kan bidra til mindre plastforbruk og opprydding. Det finns ei rekkje ordningar rundt om i landet som rettar seg mot marin opprydding og strandrydding. Regjeringa si løyving på kr 35 mill er eit viktig tiltak som rettar seg mot rydding av plast. Hordaland Fylkeskommune ved miljø og samferdselsutvalet har også løyvd kr 750.000 til tiltak mot plastforsøpling og har kanalisert midlane gjennom Bergen og Omland Friluftsråd (BOF). BOF skal sørge for at midlane blir brukt i kystkommunar, og Lindås kommune er medeigar i BOF.

Her lokalt har NGIR og BOF eit samarbeid om strandrydding, der dei samarbeider om innhenting og vidare distribusjon av plasten som blir plukka opp. Utfordringa er at dei må søkje midlar kvart år til dette arbeidet og det er ikkje like lett å planlegge aktivitetar i eit langsiktig perspektiv. Eg har vore i kontakt med NGIR og BOF og dei stiller gjerne på eit møte for å drøfte ei ordning for marin renovasjon i Nordhordland. Det er stort engasjement rundt det å samle inn plast, og vi må ta vare på dette engasjementet. Det må vi sikre gjennom gode og robuste ordningar, som til dømes NGIR og BOF kan organisere. Eg vil ta initiativ til eit møte med alle relevante aktørar.

Ordfører er samd i at eit slikt møte bør vere ope for alle, for å få meir kunnskap om problemet med plastforureining og lære meir om kva kommunane kan gjere med det og korleis våre innbygger kan bidra.

2. Vil ordførarane tilrå at kommunane søker om å bli partnarar i Kystlotteriet?

SVAR: Kystlotteriet er eit godt initiativ som skal sikre opprydding av plast langs kysten. Initiativet er lokalisert i Østfold og vi ser at partnarane er aktørar i Østfold og omegn. Slik eg ser det er Kystlotteriet eit av mange ulike initiativ rundt om i landet. Vi skal sjå nærare på kva Kystlotteriet er og kva det kan tilby oss som kommune. I tillegg vil vi vurdere andre initiativ

som kan vere aktuelle. Eg kan også opplyse om at rådmannen har kontakta lag og organisasjonar gjennom frivillig sentralen for å sjekke ut om nokon vil søke på midlane frå regjeringa.